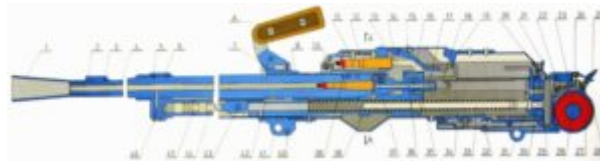

7,62 mm czołgowy karabin maszynowy PKT

OPISYBRONI.PL

Historia konstrukcji

7,62 mm pokładowy karabin maszynowy PKT został skonstruowany w drugiej połowie lat pięćdziesiątych XX wieku w ówczesnym Związku Radzieckim, z myślą o zastąpieniu czołgowych karabinów maszynowych kalibru 7,62 mm DT, DTM i SGMT. Konstrukcją bazową dla nowej konstrukcji czołgowego karabinu maszynowego PKT, był uniwersalny karabin maszynowy PK, od którego różni się dłuższą i cięższą lufą o grubszych ściankach lufy oraz nową konstrukcją rury gazowej i regulatora gazowego typu zamkniętego. W dolnej części osady lufy i tylnej wkładce komory zamkowej wykonane były gniazda mocowania karabinu maszynowego we wsporniku kołyski armaty czołgowej np. czołgów podstawowych, które używało Wojsko Polskie T-55A, T-55AM, T-72M/, PT-91, bojowego wozu piechoty BWP-1 czy rozpoznawczych samochodów pancernych BRDM-2. Została zmieniona konstrukcja mechanizmu spustowego, wyposażając go w elektrospust. PKT został pozbawiony m.in.: przyrządów celowniczych, kolby, wspornika skrzynki amunicyjnej, chwytu pistoletowego oraz

punktów mocowania podstawy piechoty. Czołgowy karabin maszynowy PKT był zasilany za pomocą taśm nabojoych o pojemności 250 naboji. W Bojowym Wozie Piechoty 1 pojemność taśmy amunicyjnej wynosi 2000 sztuk.

Czołgowy karabin maszynowy PKT został przyjęty do uzbrojenia armii radzieckiej w 1962 roku, pod oznaczeniem PKT – litera T; tankowyj. Był produkowany na licencji m.in. na terytorium Polski w Zakładach Mechanicznych H. Cegielskiego, a od 1968 roku przez Zakłady H. Cegielskiego w Poznaniu, ale także w Bułgarii, Rumunii, Serbii (tam jako M68) oraz w Chinach i być może w Korei Północnej. W Związku Radzieckim istniała też odmiana, oznaczona jako PKB, która posiadała kilka różnic w konstrukcji. Wyposażona była w typowe przyrządy celownicze dla uniwersalnego karabinu maszynowego PK, zamiast elektrospustu, został zastosowany tylec z dwoma uchwytami i dźwigniowym mechanizmem spustowym oraz specjalną podstawą do montowania na zewnętrznych wspornikach transporterów opancerzonych. Za jego polskiego odpowiednika można uznać PKT GR0M, który jest wyposażony w dodatkowy celownik rakursowy.

Autor – zdjęcia: Dawid Kałka

Zabrze, Muzeum Techniki Wojskowej

Mimo upływu wielu lat czołgowy karabin maszynowy nadal jest szeroko stosowany na całym świecie. W Polsce pewnego czasu (po 2002 roku) pojawił się plan zastąpienia coraz to starszych czołgowych PKT, konstrukcją opracowaną w Polsce – 7,62 mm karabinem maszynowym UKM-2000C i UKM-2000CL, który był już dostosowany do użytku na podstawowy nabój karabinowy NATO 7,62 x 51 mm. Ostatecznie broń ta znalazła się na wyposażeniu bojowych wersji KT0 Rosomak oraz modernizacji Leopardów 2A4 do wersji Leopard 2PL.

Rozłożony karabin maszynowy PKT

Podstawowe dane taktyczno-techniczne

- Przeznaczenie broni – do zwalczania siły żywej na odległościach do 1000 metrów
- Typ broni – automatyczna (samoczynna) pokładowa (czołgowa) broń strzelecka
- Zasada działania broni – odprowadzanie części gazów prochowych przez boczny otwór w lufie
- Ryglowanie broni – poprzez obrót zamka
- Mechanizm spustowy – elektromagnetyczny, broń przystosowana wyłącznie do prowadzenia ognia ciągłego, broń posiada awaryjny spust mechaniczny (ręczny)
- Mechanizm zabezpieczający – dźwigniowy bezpiecznik nastawny; bezpiecznik automatyczny spustu awaryjnego, zabezpieczenie przed strzałem przedwczesnym zapewnia położenie części
- Zasilanie broni – taśmowe, prawostronne; taśma elastyczna, segmentowa, z ogniwami zamkniętymi
- Kaliber lufy – 7,62 mm
- Długość całkowita broni – 1098 mm
- Długość lufy – 722 mm
- Liczba bruzd – cztery (4)
- Skok bruzd – 240 mm
- Masa broni – 10,5 kg
- Masa lufy – 3,23 kg
- Masa skrzynki amunicyjnej z nabojami – 9,4 kg

- Pojemność skrzynki amunicyjnej – jedna taśma amunicyjna; 250 naboí
- Prędkość początkowa wystrzelonego pocisku – 855 m/s
- Energia początkowa wystrzelonego pocisku – 3510 J
- Szybkostrzelność teoretyczna – 820 strz./min.
- Szybkostrzelność praktyczna – do 250 strz./min.
- Typ zastosowanego naboju – 7,62 x 54R mm
- Rodzaje stosowanych naboí karabinowych – z pociskiem zwykłym ŁPS, z pociskiem smugowym T-46, z pociskiem przeciwpancerno-zapalających B-32 oraz pocisk ślepy
- Masa naboju – w zależności do typu; 21,8-23 gramy
- Masa pocisku – 9,5-107 gram
- Standardowe wyposażenie broni – wycior składany, przybornik, olejarka, osiem skrzynek amunicyjnych (każda po 250 naboí-jedna taśma), odrzutnik i ramka do strzelania amunicją ślepą, zestaw części zamiennych, pokrowiec
- Wersje – PKB/PKT GROM; wyposażonych w tylec, z uchwytami i spustem dźwigniowym (w miejsce elektrospustu) oraz mechaniczne przyrządy celowniczej
- Producent broni – H. Cegielski; Poznań w Poznaniu, Zakłady Metalowe w Kowrowie w Rosji
- Tytuł i sygnatura instrukcji – 7,62 mm czołgowy karabin maszynowy PKT, Uzbr. 1282/71

Stosowana amunicja – 1/2 – standardowe pociski, 3/4 – pociski ze smugaczem, 5/6 pociski przeciwpancerno-zapalające

Bibliografia

1. Najnowsze uzbrojenie Wojska Polskiego Siły lądowe, Ministerstwo Obrony Narodowej, wydawnictwo Bellona 2018
2. Ministerstwo Obrony Narodowej
3. <https://thesovietarmourblog.blogspot.com/p/pktm.html>
4. https://pl.wikipedia.org/wiki/Karabin_maszynowy_PK/PKM